

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Tractatus sacerdotalis d' sacrame[n]tis: deq[ue] diuinis
officiis: et eoru[m] administrat[i]o[n]ibus**

Nicolaus <de Plove>

Argentine, 1512

VD16 N 1517

De sacr[ament]o baptismi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30634

De sacramento baptismi

considerandum est quod secundum sanctum Thome.
sup. iiij. sent. dist. j. q. iiij. ar. iiij. est
causa sacrorum est ex tribus. scilicet ex institu-
tione diuina tanquam ex causa principali
agente: et ex passione christi: sic ex causa pri-
maria meritoria: et fide ecclesie: sicut
ex continuatione instrumenti principalis
agentis. et hoc est quod dicitur glo. sup. il-
lud ad Ro. v. In similitudine puri-
cationis ad eum. et placere christi. pluri-
perunt sacra per que saluati est ecclesia.
Quarto considerandum est quod quedam
sacra sunt necessaria: quedam voluntaria.
j. q. c. remissione. §. sed notandum.
Nam sacramenta necessitate sunt ista:
Baptismus / confirmatio / penitentia / vlti-
ma unctio et corporis christi. Et dicun-
tur sacramenta necessitate: ideo: quia sine
istis homo non potest saluari si ex contemptu
obmittantur et haberi possunt. Sacramen-
tum vero baptismi in necessitate a quocumque potest
recipi: dummodo in forma ecclesie confe-
rat. de sum. tri. et fide catho. c. j. in
fi. et de pse. dist. iiij. a quedam. Et etiam
penitentia. Nam confiteri possum cuiquam
quod in necessitate. iuxta illud: Confitemini
alterutrum peccata vestra. non tamen heretico
vel excommunicato. Sacra vero voluntaria
sunt illa que obmittere non est pec-
catum: que dicuntur sacra dignitate. j.
q. j. §. sed notandum. ut sunt ordines
que a dignioribus conferuntur. id est ab episcopis:
vel quia non nisi digni ad ordines as-
sumendi sunt. Item monachatus. Sine
hominis sacris bene possumus saluari.
xxij. q. iiij. §. vlti. ad finem. Hec omnia
habentur in glo. j. c. veniens. de trasact.

De sacramento
baptismi.

Si quis re-

natus fuerit ex aqua et spiritu
sancto non potest intrare regnum
dei. Jo. iij. et de pse. di. iiij. fili. di.
Sic dicit Guido de bas. de pse. di.
iiij. placuit: post Augustinum. Corpore non fe-
cit animam peccatricem: sed peccatrix
anima corruptibilem carnem fecit. Pec-
cauit quidem anima primi hominis: et per pec-
catum corrupta carne. postea vero ca-
ro non potest se vindicare ex toto
in ista anima: voluit vindictam sume-
re de quolibet anima consili. scilicet. ut quis cito
sibi infunderet animam: ex ipsa. id est. ex eius
corruptione inascitur peccatum in ipsa
anima. hoc autem est peccatum originale: quod quod
dem anime imputatur cum quodam di-
gna retributione inascatur anime.
Quoniam igitur ab hoc peccato non potuimus
perfecte liberari: nisi per baptismum: in
quo anima nostra quodammodo renascitur spiri-
tualiter: et que natura fuit filia ire
dei facta filia adoptionis: Ideo sal-
uator veniens in mundum procla-
mans necessitatem huius sacramen-
ti baptismi dixit: Nisi quis rena-
tus fuerit ex aqua. glo. scilicet. exteri-
abluendo corpus et interi-
mundo animam: non potest in-
trare etc. Ex quo patet necessitas hu-
ius sacramenti. Et quia baptismus
est ianua omnium sacramen-
torum: ideo de ipso primo viden-
dum est. Erit autem triplex con-
sideratio circa istud sacramen-
tum. Primo videbitur de ipsi-
us substantiis. Secundo de

De sacramento

ipſi accidentalibz. Tertio de ipſiſ
cautelis. Quā triplicē conſideratio
nē circa quolibz ſacram in pnti tra/
ctatu ſeruabim⁹.

Baptiſm⁹ quō diffiniat⁹.

Diffinitur

aut ſic. Baptiſm⁹ ē ab
lutio corpis exteri⁹ ſa/
cta ſub forma vboꝝ pſcripta. Qui
qz vō ſunt d ſubſtantia baptiſmi.
Primum ē intentio: ruffic gñalis. ſ.
qz baptizans intendat illd facere qd
facit ecclia: meli⁹ tñ ē ſi fiat ſpēal⁹ i
tentio. ſ. vt baptizans intendat qz
baptizand⁹ mūdet in ania a pctō.
Similit⁹ requirit intentio illi⁹ qz ba
ptizat ſi ē adult⁹: qz inuit⁹ nō reci
peret ſacramentū. vt dicitur i c. mato/
res. d baptiſmo ⁊ ei⁹ effectu: circa
ſubſt. Scdm ē fides ipſi⁹ baptizan/
di: qz in adult⁹ requirit fides p̄ria/
ſed in puulis aliena: qz puuli ba/
ptizant in fide ecclie. Tertiu⁹ eſt ex/
preſſio vocalis forme a chriſto institu
te/ qz eſt hec: Ego te baptizo in no
mine patris ⁊ filij ⁊ ſpūſſcti. Circa
cui⁹ plationē videat baptizās ne
aliquā dictionē obmittat: nec etiā
addat aliquā vltra: vel ne tranſpo
nat dictōes/ vel cōmutet aliq̄liter
nomina pſonaz. Vñ ſi diceret: in
noie genitoris ⁊ geniti ⁊ pcedent⁹
ab vtroqz/ nō eēt baptiſm⁹. Item
dū eēt cū eo ſic in alijs dubijs: ex
nō dicitur obmitti illd p̄nomē in p̄nci
pio poſitū. ſ. ego: qz hō ſit de for
ma q̄tū ad nēcitatē ſacramēti/ ſed
ita qz talis baptizaret bis vbi⁹:

ex conſtitutiōe ecclie: peccaret tamē
omittēs/ quoniam ibi eēt baptiſmus.
Ita notat de baptiſmo et ei⁹ effe/
ctu. c. j. vbi etiam dicitur: imergēs pue
rū ⁊ dicēs In no. p. ⁊ ſi. ⁊ ſpi. ⁊ p̄
termittēs/ ego te baptizo: nō ē ba/
ptiſm⁹. Greci autē ⁊ rutem dicūt
qz expreſſio miſtri. ſ. ego/ nō ſit d ne
ceſſitate forme: qz ex eo baptiſm⁹
efficaciā nō hz. Sed pſona recipi
ens ē de neceſſitate forme: qz act⁹
ad recipientē terminat⁹. Iō diffi/
rūt a nobis i forma q̄tū ad tria.
Primo: qz pſonā miſtri non exp/
munt/ ad remouendū dubiū p̄mi
tiue ecclie qz efficaciaz attribuebat
baptizati. vt p. j. Cor. iij. Scdo/
qz ſeant actū ſub tertia pſona cū
optatiuo mō vel coniuuctiuo: vt
baptizet ſeruus chriſti. Tertio/ pſo/
nā baptizati in nō expmūt: vt di/
ctum ē. Vltz ipſi h mutent de ſub
ſtātia forme ita vt opteat rebapti
zare/ non ē determinatū: ſed certū
eſt qz nra forma ē melior. Nec ſan
ctus L. bo. di. iij. q. ij. ar. j. Et hō in
p̄mitiua ecclie ex ſpēali conſilio ſpūſ
ſcti baptizauerūt in noie chriſti: ⁊ p/
pter modū ſignificādi: qz qdāmō
ſm Amb. tota trinitas in hō noie i
telligit⁹: ⁊ p̄ reuerentiā ſeati vt il
lud nomē celebre ⁊ vtuofū redde
ret: Ceſſante tñ hac cōſuetū nō licet
ſic baptizare ſz theologos. Si qz
tñ eēt baptizat⁹ in noie chriſti/ faciē
ab vtroqz/ nō eēt baptiſm⁹. Item
dū eēt cū eo ſic in alijs dubijs: ex
nō dicitur obmitti illd p̄nomē in p̄nci
pio poſitū. ſ. ego: qz hō ſit de for
ma q̄tū ad nēcitatē ſacramēti/ ſed
ita qz talis baptizaret bis vbi⁹: